

HORSENS KULTURHISTORISKE FORENING

Medlemsblad nr. 65 august 2024

red. Hanne Hybschmann Thellesen

www.horsenskulturhistoriskeforening.dk

Kære medlemmer!

Vi håber, I alle har nydt sommeren. Bestyrelsen har i løbet af sommeren tilrettelagt et spændende program, som I kan glæde jer til, for 2. halvår 2024.

Vi har til denne periode haft samarbejde med Historisk Samfund for Sydøstjylland og Industrimuseet i Horsens.

Jødernes Danmarkshistorie i Provinsen

Tirsdag, 20. august 2024, kl. 18.30 - 21.00: Jødernes Danmarkshistorie i Provinsen

Industrimuseet viser samtidig særudstillingen: "Dansk-jødisk liv i 400 år".

Fra 18.30 til 19.00 viser John Juhler Hansen, Industrimuseet, aftenens deltagere denne særudstilling, og derefter Industrimuseets tekstilfabrik og taler kort om den i Horsens jødisk ejede Crome & Goldschmidts Tekstilfabrik

Kl. 19.15 – 21.00: Dansk-jødisk liv er ofte blevet set som et hovedstadsfænomen. I første halvdel af 1800-tallet blomstrede det jødiske liv dog også i provinsen, og 70 % af de danske jøder boede i provinskøbstæderne.

De jødiske menigheder i Fredericia, Randers og Aalborg var de største i provinsen,

men den jødiske menighed i Horsens hørte også til de større i en del af 1800-tallet. Foredraget vil have fokus på sameksistensen mellem jøder og kristne i købstæderne – herunder integration særligt indenfor erhverv og socialt liv.

- *Foredragsholder: Vibeke Kaiser-Hansen er ph.d. i historie, museumsinspektør på Museum Fredericia og forfatter til bogen Jødernes Danmarkshistorie – i Provinsen*
- *Sted: Industrimuseets foredragssal, Gasvej 19, 8700 Horsens*

Alle pladser er besat

En rejse i sommerhusets historie - nationalt og lokalt

Mandag, 26. august 2024, kl. 19.00 - 21.00:

En rejse i sommerlandets historie- nationalt og lokalt

I Danmark findes i dag mere end 220.000 sommerhuse, og man regner med, at mere end halvdelen af alle danskere har tilknytning eller brugsret til minimum et sommerhus. Historien om det folkelige sommerhus er en historie med små hundrede år på bagen. Det er en historie, der hænger tæt sammen med danskernes stigende ret til ferie og med synet på naturens og især kysternes helende egenskaber, som kontrast til byens larm og fabrikker.

Hedehus ved As Vig og i baggrunden nogle af sommerhusene.
Det Kongelige Bibliotek, Odense Luftfoto

Op gennem 1800-tallet havde det danske borgerskab taget kysterne til sig - inspireret af Kunstnerne og den romantiske havbadekultur. I årtierne omkring år 1900 byggede det danske Borgerskab sommervillaer ved kysten. Hvor man tidligere havde indlogeret sig på kroen eller hos de lokale.

De små sommerhuse blev fra slutningen af 1920'erne, placeret langs kysterne i cykelafstand fra de danske købstæder. I omegnen af Horsens var det bl.a. de lokale gårdejere, der så deres snit til at tjene lidt penge på de sandede strandlodder ved As Vigs bred. Det startede med et enkelt sommerhus, og så bredte det sig som ringe i vandet, og små kolonier af sommerhuse skød op som perler på en snor langs As Vigs

kyst. De folk, som anlagde sommerhusene, var for fleres vedkommende efterkommere af landboere fra egnen, der en generation eller to tidligere var vandret ind fra landet til Horsens for at tage arbejde.

- *Foredragsholder: Lola Wøhlk Hansen, historiker og historiefortæller*
- *Sted: Horsens Bibliotek, Tobaksgården 12, 8700 Horsens*
- *Pris: Gratis for medlemmer, men 40 kr. for ikke medlemmer*
- *Arrangør: Horsens Kulturhistoriske Forening*
- *Tilmelding: via vores hjemmeside - Vælg "Køb billetter" på menuen øverst.*
- *Medlemmer får tilsendt kode*

Søndag, d. 9. september 2024 kl. 13-16: Kør – selv- tur til Glud Museum

Turen til Glud Museum er en fortsættelse af foredraget om sommerhuse, men kan også opleves uden at have hørt foredraget.

En dygtig guide vil stå klar til at tage os med på en 1 times rundvisning i et udvalg af museets mange historiske bygninger og desuden fortælle spændende historier derfra. Først skal vi blive klogere på museets grundlægger Søren Knudsen (1878-1955), der på

mange måder var et meget specielt menneske - en rigtig pioner. Han var uddannet maler,

havde været på valsen og fik i den forbindelse interesse for arkitektur. Søren Knudsen

byggede i 1906 sin egen bolig, som fik navnet Hildesheim. En af Søren Knudsens interesser var at bevare de gamle gårde i området.

I 1912 åbnede han officielt sit frilandsmuseum. Vi skal høre om livet i slutningen af 1600-tallet i Rasmus Thomesøns Stuehus og livet på den store gård Badensminde i starten af 1900-tallet.

Foto: Glud Museum

På rundvisningen kommer vi også forbi det genopførte sommerhus Hobby, der indtil 2023 lå i Sønderby ved Glud. Her fortælles historien om ferie og sommerhus liv for almindelige danskere i midten af 1900-tallet.

Derefter er der kaffe i Caféen, hvorefter vi selv kan gå på opdagelse i området.

- *Rundviser: En medarbejder ved Glud Museum*
- *Mødested for selvkørende: Kl. 12.55 ved Hovedindgangen, Museumsvej 44, 7130 Juelsminde*

- *Mødested for kør - sammen: Kl. 12.20 på parkeringspladsen ved VIA*
 - *Program: Kl. 13.00 Rundvisning i udstillingen*
 - *Kl. 14.00 reserveret bord i caféen, så vi kan nyde kaffe og kage, som foreningen giver.*
 - *Pris: for medlemmer: 60 kr.*
 - *Pris for ikke-medlemmer: 120 kr.*
- Tilmelding: Til formanden senest d. 30. august mail hanne.hybschmann@thellesen.com eller tlf./sms 30245640*

Onsdag d. 9. oktober 2024, kl. 19-21: Danske landsbyer

Foto: Erland Porsmose

Igennem århundreder dannede landsbyerne den helt afgørende ramme for arbejdslivets sociale fællesskab og trygheden i lokalsamfundet.

Meget har ændret sig igennem de seneste 50 år, men landsbyerne har stadig meget at byde på. I foredraget belyses landsbyudviklingen igennem 1000 år fra vikingetid til i dag. Erland Porsmose er forfatter til bogen " Danske landsbyer", en meget spændende bog.

- *Foredragsholder DR. phil. Erland Porsmose*
- *Mødested: VIA University College Banegårdsgade 2, 8700 Horsens*
- *Arrangør: Horsens Kulturhistoriske Forening i samarbejde med Folkeuniversitetet FUHH*
- *Pris: 50 kr.*
- *Tilmelding: På Folkeuniversitetets hjemmeside FUHH.dk*

Onsdag, d. 20. november 24, kl. 19-21: Lokale amatørarkæologer gennem nyere tid.

Arrangementet er under udarbejdelse og bliver spændende, da der gennem tiden har været mange dygtige og ihærdige amatørarkæologer, som har bidraget med fine fund.

Vi vil også høre, hvorfor lokale amatører har haft så stor betydning for indsamling af fund fra vores område. Også emnet ”brug af detektor til at finde ting fra fortiden” vil blive belyst. Der er nemlig også en del regler, der skal overholdes. Vi vil samarbejde med museet Tremholt

- *Sted: Foredragssalen på Horsens Bibliotek, Tobaksgården 12, 8700 Horsens*
- *Pris: Gratis for medlemmer, men 40 kr. for ikke medlemmer*
- *Tilmelding via hjemmesiden: Vælg "Køb billetter" på menuen øverst. Medlemmer vil som sædvanligt få tilsendt en kode.*

Onsdag, 3. december 2024, kl. 19 – 21: Julehyggemøde

Som sædvanlig skal vi hygge os med et foredrag, deltage i en quiz med udnævnelse af årets quiz-mester og hygge os med lidt godt til ganen. Der vil selvfølgelig også traditionen tro være et lille foredrag, der vil handle om udgravninger på Endelave.

- *Sted: Foredragssalen Horsens Bibliotek, Tobaksgården 12, 8700 Horsens*
- *Pris:*
- *Tilmelding er nødvendig af hensyn til traktement og skal ske senest d.29. november til formanden Hanne Hybschmann Thellesen på mail hanne.hybschmann@thellesen.com eller sms. 30245640*

MEDDELSER:

Henvendelse vedr. medlemskab eller ændring af adresse, telefon eller mail rettes til formanden

Hanne Hybschmann Hanne Hybschmann Thellesen, hanne.hybschmann@thellesen.com eller sms

30245640

Årskontingentet er 175 kr. for enkelt medlemmer og 300 kr. for dobbelt medlemskab på samme adresse.

Arkæologigruppen består af Allan Skou Larsen, Lene Heine Jørgensen, Inge Noes Nielsen og Lene Christensen.